

Kunnanvaltuusto

Aika 10.11.2025 klo 15:00 - 16:13

Paikka Kylätalon sali, Kotipellontie 1

Käsitellyt asiat 31 - 42

§	Otsikko	Sivu
§ 31	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
§ 32	Pöytäkirjan tarkastajien valinta	4
§ 33	Eesityslistan hyväksyminen	5
§ 34	Arviontikertomus vuodelta 2024	6
§ 35	Sidonnaisuusilmoitukset 2025	10
§ 36	Tarkastuslautakunnan talousarvion toteutuminen	13
§ 37	Virheellinen menettely kunnanhallituksen 31.3.2025 kokoukseen osallistumisessa	15
§ 38	Tuloveroprosentti vuodelle 2026	20
§ 39	Kiinteistöveroprosentit vuodelle 2026	23
§ 40	Keski-Suomen kuntien, Keski-Suomen liiton ja Keski-Suomen hyvinvointialueen strateginen yhteistyösopimus 1.1.2026 alkaen	26
§ 41	Ilmoitusasiat	29
§ 42	Muut asiat	30

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Valvanne Sakari	kunnanvaltuuston pj	
	Ahvenmäki Annika	jäsen	
	Ankerman Jarno	jäsen	
	Halmemies Sakari	jäsen	
	Huttunen Antti	jäsen	§ 31- 36
	Inkeroinen Hannu	jäsen	
	Laine Kimmo	kunnanvaltuuston vpj	
	Merivirta Marjo	jäsen	
	Polvela Eino	jäsen	
	Rämö Tapio	jäsen	
	Räsänen Juhani	jäsen	
	Seimola Pertti	jäsen	
	Vilkman Pirkko	jäsen	
	Virtaniemi Aki	jäsen	
	Kärnä Tuomo	kunnanjohtaja, pöytäkirjan pitäjä	
	Rinteelä Inga	varajäsen	§ 37 - 41
	Nurmi Susanna	varajäsen	
Poissa	Jaakkola Teuvo		

Pöytäkirja on allekirjoitettu ja tarkastettu Luhangan kunnan sähköisessä allekirjoituspalvelussa. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Sakari Valvanne
puheenjohtaja

Tuomo Kärnä
pöytäkirjan pitäjä

Susanna Nurmi
pöytäkirjan tarkastaja

Sakari Halmemies
pöytäkirjan tarkastaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Pöytäkirja yleisesti nähtävillä kunnan
verkkosivuilla 17.11.2025

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kunnanvaltuusto 10.11.2025 § 31

Kokouskutsu ja esityslista on toimitettu 4.11.2025 hallintosäännön määräysten 96-99 § mukaisesti kunnanvaltuuston jäsenille sekä niille, joilla on kokouksessa läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus. Kokouksen esityslista on julkaistu yleisessä tietoverkossa samana päivänä.

Hallintosäännön 102 §:n mukaan läsnäolovelvollisuus on kunnanhallituksen puheenjohtajalla ja kunnanjohtajalla ja läsnäolo-oikeus kunnanhallituksen jäsenillä.

Hallintosäännön 103 §:n mukaan läsnäolevat valtuutetut ja varavaltuutetut todetaan sähköisesti tai nimenhuudolla, joka toimitetaan aakkosjärjestyksessä. Nimenhuudon jälkeen puheenjohtaja toteaa esteen ilmoittaneet valtuutetut ja läsnä olevat varavaltuutetut sekä onko valtuusto laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Valtuusto on päätösvaltainen, kun vähintään kaksi kolmasosaa valtuutetuista on läsnä (Kuntalaki 103§).

Hallintosäännön 91 §:n mukaan valtuuston kokousten pöytäkirjanpitäjänä ja valtuuston sihteerinä toimii valtuuston määräämä viranhaltija.

Päätösehdotus:

Pöytäkirjan pitäjä suorittaa nimenhuudon ja puheenjohtaja toteaa kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.

Kokouksen kulku:

Paikalla 14 valtuutettua, 1 poissa
Kutsuttiin Susanna Nurmi kokoukseen osallistujaksi.
Paikallaololuettelo liitteenä.

Valtuusto määräsi pöytäkirjanpitäjäksi kunnanjohtaja Tuomo Kärnän

Päätös:

Puheenjohtaja totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Liitteet

Liite 1 Valtuusto osallistumis- ja äänestyslomake 2025-2029

Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Kunnanvaltuusto 10.11.2025 § 32

Hallintosäännön 117 § mukaan valtuusto valitsee jokaisessa kokouksessaan kaksi valtuutettua tarkastamaan kokouksesta laaditun pöytäkirjan. Muilta osin valtuuston pöytäkirjaan sovelletaan mitä pöytäkirjan laatimisesta määrätään hallintosäännön 156 §:ssä. Sen mukaisesti pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjan pitäjä, pöytäkirja tarkastetaan toimitelimen päättämällä tavalla.

Vakiintuneen käytännön mukaan Luhangan kunnan toimitelimien pöytäkirjat tarkastetaan ja allekirjoitetaan sähköisellä allekirjoituspalvelulla.

Päätösehdotus:

Toimitelin valitsee kaksi pöytäkirjan tarkastajaa keskuudestaan.

Päätös:

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Susanna Nurmi ja Sakari Halmemies

Esityslistan hyväksyminen

Kunnanvaltuusto 10.11.2025 § 33

Esityslistan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimitella toisin päätä (hallintosääntö 146§). Toimitella voi enemmistö päätöksellä päätätä ottaa käsiteltäväksi sellaisenkin asian, jota ei ole mainittu esityslistassa (hallintosääntö 147§).

Päätösehdotus: Hyväksytään esityslista kokouksen työjärjestykseksi.

Päätös: Kunnanvaltuusto hyväksyi esityslistan kokouksen työjärjestykseksi

Tarkastuslautakunta	§ 6	10.04.2025
Tarkastuslautakunta	§ 16	29.04.2025
Tarkastuslautakunta	§ 25	05.05.2025
Tarkastuslautakunta	§ 33	16.05.2025
Kunnanvaltuusto	§ 7	27.05.2025
Kunnanhallitus	§ 187	22.09.2025
Kunnanvaltuusto	§ 34	10.11.2025

Arviontikertomus vuodelta 2024

Tarkastuslautakunta 10.04.2025 § 6

Valmistelija: Hallintosihteeri Marika Iikkanen

Tarkastuslautakunnan on kuntalain 121 §:n mukaan muun muassa arvioitava, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet. Arviointihavainnot raportoidaan valtuustolle annettavassa arviontikertomuksessa (121.4 §).

Arviontikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä.

Esittelijä: Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja Pertti Seimola.

Päätösehdotus: Tarkastuslautakunta valmistelee arviontikertomusta vuodelta 2024

Päätös: Tarkastuslautakunta keskusteli arviontikertomuksen sisällöstä ja jatkaa arviontikertomuksen valmistelua seuraavassa kokouksessa.

Tarkastuslautakunta 29.04.2025 § 16

Esittelijä: Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja Pertti Seimola.

Päätösehdotus: Tarkastuslautakunta valmistelee arviontikertomusta vuodelta 2024

Päätös: Tarkastuslautakunta valmisti arviontikertomusta ja jatkaa sen valmistelua seuraavassa kokouksessa.

Tarkastuslautakunta 05.05.2025 § 25

Esittelijä: Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja Pertti Seimola.

Päätösehdotus: Tarkastuslautakunta valmistelee arviontikertomusta vuodelta 2024.

Kokouksen kulku: Sakari Halmemies poistui kokouksesta klo 16.45 pykälän käsittelyn aikana.

Tarkastuslautakunta	§ 6	10.04.2025
Tarkastuslautakunta	§ 16	29.04.2025
Tarkastuslautakunta	§ 25	05.05.2025
Tarkastuslautakunta	§ 33	16.05.2025
Kunnanvaltuusto	§ 7	27.05.2025
Kunnanhallitus	§ 187	22.09.2025
Kunnanvaltuusto	§ 34	10.11.2025

Päätös: Tarkastuslautakunta valmisteli arviointikertomusta vuodelta 2024.
Valmistelua jatketaan seuraavassa kokouksessa.

Tarkastuslautakunta 16.05.2025 § 33

Valmistelija: Hallintosihteeri Marika Iikkanen

Tarkastuslautakunnan on kuntalain 121 §:n mukaan muun muassa arvioitava, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet.
Arviointihavainnot raportoidaan valtuustolle annettavassa arviointikertomuksessa (121.4 §).

Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä.

Esittelijä: Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja Pertti Seimola.

Päätösehdotus: Tarkastuslautakunta hyväksyy ja allekirjoittaa arviointikertomuksen vuodelta 2024 ja esittää arviointikertomuksen tiedoksi valtuustolle.

Päätös: Tarkastuslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Kunnanvaltuusto 27.05.2025 § 7

Päätös: Arviointikertomus tuotiin kunnanvaltuustolle tiedoksi

Kunnanhallitus 22.09.2025 § 187

Valmistelija: Kunnanjohtaja Tuomo Kärnä

Kuntalain (410/2015) §121 mukaan kunnanhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

Luhangan vesihuolto Oy:
Yhtiön hallitus valmistelee yhtiössä operointimalliin siirtymistä. Syksyllä 2025 on tulossa merkittävä perusmaksujen korotus. Kunnanhallitus on tietoinen yhtiön tilanteesta ja kantaa siitä huolta.

Tarkastuslautakunta	§ 6	10.04.2025
Tarkastuslautakunta	§ 16	29.04.2025
Tarkastuslautakunta	§ 25	05.05.2025
Tarkastuslautakunta	§ 33	16.05.2025
Kunnanvaltuusto	§ 7	27.05.2025
Kunnanhallitus	§ 187	22.09.2025
Kunnanvaltuusto	§ 34	10.11.2025

Sisäisen valvonnan ohje ja suunnitelma on edelleen kesken, mutta tarkoitus on saada se valmiiksi ennen vuoden vaihdetta. Henkilökunnan osaamiseen on panostettu jatkuvien koulutuksien ja työnkuvien täsmennyksin.

Toimielimien puheenjohtajat kutsuvat kokoukset koolle, ei kunnanjohtaja. Vuoden 2025 talousarvio on päätetty aikataulussa ilman aikarajailitystä.

Kuntastrategian päivitystä ollaan aloittamassa, jonka avulla täsmentyy myös kuntamarkkinoinnin painopisteet ja toiminnan tavoitteet.

Esittelijä: Kunnanjohtaja Tuomo Kärnä

Päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää viedä arviointikertomukseen laaditun lausunnon kunnanvaltuustolle tiedoksi.

Päätös: Kunnanhallitus päätti hyväksyä päätösehdotuksen.

Kunnanvaltuusto 10.11.2025 § 34
58/02.02.02/2025

Kokouksen kulku:

Juhani Räsänen teki vastaesityksen:
Kunnanvaltuusto lähettää kunnanhallituksen lausunnon tarkastuslautakunnan arviointikertomuksesta uudelleen valmisteltavaksi ja tekee konkreettiset ehdotukset Luhangan Vesihuolto Oy:n ongelmien kiireelliseksi ratkaisemiseksi, kuntastrategiatyön demokraattiseksi valmisteluksi ja sisäisen valvonnan ohjeen tekemiseksi ja sen täytäntöön panoksi.

Susanna Nurmi kannatti vastaesitystä

Äänestys:

Asiasta suoritettiin äänestys
Äänestystapa nimenhuuto
Kunnanhallituksen pohjaehdotus Jaa
Juhani Räsänen vastaehdotus Ei

Äänet:
Jaa 9
Ei 6

Kunnanhallituksen ehdotus tuli päätökseksi äänin 9-6
Äänestysluettelo liitteenä.

Tarkastuslautakunta	§ 6	10.04.2025
Tarkastuslautakunta	§ 16	29.04.2025
Tarkastuslautakunta	§ 25	05.05.2025
Tarkastuslautakunta	§ 33	16.05.2025
Kunnanvaltuusto	§ 7	27.05.2025
Kunnanhallitus	§ 187	22.09.2025
Kunnanvaltuusto	§ 34	10.11.2025

Päätös:

Kunnanvaltuusto päätti asiasta kunnanhallituksen päätösehdotuksen mukaisesti

Liitteet

- Liite 2 Arviontikertomus 2024 Luhanka
- Liite 3 Valtuusto osallistumis- ja äänestyslomake 2025-2029
- Liite 4 Toimenpidealoite Räsänen Juhani / Kunnanvaltuusto
10.11.2025 §34

Tarkastuslautakunta	§ 41	28.08.2025
Tarkastuslautakunta	§ 55	22.09.2025
Tarkastuslautakunta	§ 67	21.10.2025
Kunnanvaltuusto	§ 35	10.11.2025

Sidonnaisuusilmoitukset 2025

Tarkastuslautakunta 28.08.2025 § 41

Valmistelija: Hallintosihteeri Marika Iikkanen

Kuntalain 84 § mukaan kunnan luottamushenkilön ja viranhaltijan on tehtävä sidonnaisuusilmoitus johtotehtävistään sekä luottamustoimistaan elinkeinotoimintaa harjoittavissa yrityksissä ja muissa yhteisöissä, merkittävästä varallisuudestaan sekä muistakin sidonnaisuuksista, joilla voi olla merkitystä luottamus- ja virkatehtävien hoitamisessa.

Määräys koskee kunnanhallituksen sekä tekninen- ja ympäristö-lautakunnan jäseniä ja varajäseniä, valtuuston ja lautakunnan puheenjohtajia ja varapuheenjohtajia, kunnanjohtajaa sekä kunnanhallituksen ja lautakuntien sekä jaostojen esittelijöitä.

Sidonnaisuusilmoitus tehdään tarkastuslautakunnalle, joka valvoo ilmoitusvelvollisuuden noudattamista ja saattaa sidonnaisuudet valtuuston tiedoksi. Tarkastuslautakunta voi tarvittaessa kehottaa ilmoitusvelvollista tekemään uuden ilmoituksen tai täydentämään jo tehtyä ilmoitusta.

Kunnan on pidettävä sidonnaisuuksista rekisteriä yleisessä tietoverkossa, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu.

Esittelijä: Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja Juhani Räsänen.

Päätösehdotus: 1. lautakunta päättää lähettää sidonnaisuusilmoituslomakkeen kuntalain 84 §:n tarkoittamille kunnan viranhaltijoille ja luottamushenkilöille sähköisesti. Palautusaika kunnan kirjaamoon on kaksi viikkoa lähettämisestä.
2. lautakunta käsittelee saadut ilmoitukset seuraavassa kokouksessaan, saattaa sidonnaisuudet valtuustolle tiedoksi sekä päättää sidonnaisuusrekisterin julkaisemisesta tietoverkossa.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tarkastuslautakunta 22.09.2025 § 55

Valmistelija: Hallintosihteeri Marika Iikkanen.

Sidonnaisuusilmoitukset on lähetetty 5.9.2025 täydennettäväksi ilmoitusvelvollisille ja pyydetty palauttamaan 19.9.2025 mennessä kunnan kirjaamoon.
Vastaanotetuista ilmoituksista on koottu sidonnaisuusrekisteri.

Tarkastuslautakunta	§ 41	28.08.2025
Tarkastuslautakunta	§ 55	22.09.2025
Tarkastuslautakunta	§ 67	21.10.2025
Kunnanvaltuusto	§ 35	10.11.2025

Esityslistan lähettämisaikajankohdan mennessä ilmoituksia on vastaanotettu 12 kpl.

Esittelijä: Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja Juhani Räsänen.

Päätösehdotus:

Tarkastuslautakunta käsittelee saadut ilmoitukset, saattaa sidonnaisuudet valtuustolle tiedoksi sekä päättää sidonnaisuusrekisterin julkaisemisesta tietoverkossa.

Kokouksen kulku: Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja teki kokouksessa muutetun päätösehdotuksen.

Muutettu päätösehdotus:

Tarkastuslautakunta käsittelee saadut ilmoitukset ja päättää pyytää sidonnaisuusilmoitukset niiltä kahdeksalta henkilöltä, jotka puuttuvat sekä pyytää kahta henkilöä täydentämään ilmoituksiaan.

Päätös:

Tarkastuslautakunta päätti hyväksyä muutetun päätösehdotuksen.

Tarkastuslautakunta 21.10.2025 § 67

Esittelijä: Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja Juhani Räsänen.

Päätösehdotus:

Lautakunta tarkistaa puuttuvat sidonnaisuusilmoitukset kahdeksan henkilön osalta ja kaksi korjattavaksi pyydettyä ilmoitusta sekä saattaa sidonnaisuudet valtuustolle tiedoksi ja päättää sidonnaisuusrekisterin julkaisemisesta tietoverkossa.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin. Sidonnaisuusrekisteri julkaistaan tietoverkossa kunnanvaltuuston käsittelyn jälkeen.

Kunnanvaltuusto 10.11.2025 § 35
421/00.03.01/2025

Kokouksen kulku:

Tarkastuslautakunta	§ 41	28.08.2025
Tarkastuslautakunta	§ 55	22.09.2025
Tarkastuslautakunta	§ 67	21.10.2025
Kunnanvaltuusto	§ 35	10.11.2025

Juhani Räsänen pyysi liitettäväksi pöytäkirjaan tarkennuksena tarkastuslautakunnan päätökseen niiden luottamushenkilöiden nimet, jotka eivät ole toimittaneet sidonnaisuusilmoituksia muistutuksesta huolimatta: Jari Eklund, Antti Huttunen, Hannu Inkeroinen, Eila Pälvimäki, Inga Rinteelä ja Markku Vahteri. Lisäksi kunnanjohtaja Tuomo Kärnä ei ole täydentänyt ilmoitustaan muistutuksen jälkeen.

Päätös:

Kunnanvaltuusto päätti lautakunnan ehdotuksen mukaisesti

Liitteet

- Liite 5 Luhanka_sidonnaisuusrekisteri_2025
- Liite 6 Sidonnaisuusilmoitus Luhanka 2025
- Liite 7 Tietosuojaseloste sidonnaisuus Luhanka 2025

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 220
§ 36

20.10.2025
10.11.2025

Tarkastuslautakunnan talousarvion toteutuminen

Tarkastuslautakunta 28.08.2025 § 43

Valmistelija: Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja Juhani Räsänen

Kunnan hallintosäännön 70 §:n mukaan toimitukset seuraavat talousarvion toteutumista neljännesvuosittain. Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on valmistella ja esittää oma talousarvionsa kunnanhallitukselle. Toteumavertailussa (LIITE) tarkastuslautakunnan talousarviovaroista on käytetty 73,5 prosenttia. Tarkastuslautakunta ei tietyvästi ole valmistellut eikä esittänyt toimialaansa koskevaa talousarviota vuosille 2024 ja 2025. Lautakunnan tulee selvittää, miksi varat ovat vähissä ja keskustella tarpeellisista toimenpiteistä tilanteen korjaamiseksi.

Esittelijä: Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja Juhani Räsänen.

Päätösehdotus: Keskustellaan tarkastuslautakunnan taloustilanteesta ja päätetään mahdollisista toimenpiteistä.

Päätös: Päätettiin, että selvitetään talousarvion riittävyys seuraavassa kokouksessa.

Tarkastuslautakunta 22.09.2025 § 59

Valmistelija: Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja Juhani Räsänen.

Tarkastuslautakunnalle on budjetoitu 5 800 euroa vuodelle 2025. Kuluja vuoden viideltä ensimmäiseltä kuukaudelta on ollut 4 266 euroa, joka on 73,5 prosenttia kokonaisbudjetista. Kunnan hallintosäännön 70 §:n mukaan toimitusten tulee seurata talousarvion toteutumista neljännesvuosittain. Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on valmistella ja esittää kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskevaksi talousarvioksi, jollaista kuluvalle vuodelle ei ole tehty. Liitteessä on esitetty laskelma lautakunnan lisämäärärahatarpeesta.

Esittelijä: Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja Juhani Räsänen.

Päätösehdotus: Puheenjohtaja ehdottaa, että tarkastuslautakunta hyväksyy laskelman tarkastuslautakunnan lisämäärärahaksi ja esittää sen kunnanhallitukselle ja toimitettavaksi edelleen kunnanvaltuustolle.

Kokouksen kulku: Puheenjohtaja teki kokouksessa muutetun päätösehdotuksen:

Kunnanhallitus § 220
Kunnanvaltuusto § 36

20.10.2025
10.11.2025

Muutettu päätösehdotus:

Puheenjohtaja ehdottaa, että tarkastuslautakunta hyväksyy kokouksessa tarkistetun laskelman tarkastuslautakunnan lisämäärärahaksi ja esittää sen kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle hyväksyttäväksi.

Päätös:

Tarkastuslautakunta päätti hyväksyä muutetun päätösehdotuksen.

Kunnanhallitus 20.10.2025 § 220

Valmistelija: Kunnanjohtaja Tuomo Kärnä

Asiaesittely annetaan kokouksessa

Esittelijä: Kunnanjohtaja Tuomo Kärnä

Päätösehdotus: Päätösehdotus annetaan kokouksessa

Kokouksen kulku: Kunnanhallitus keskusteli asiasta, minkä jälkeen kunnanjohtaja teki päätösehdotuksen.

Päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että se hyväksyy tarkastuslautakunnan lisämäärärahan 3081,44 €

Päätös: Kunnanhallitus päätti hyväksyä päätösehdotuksen.

Kunnanvaltuusto 10.11.2025 § 36
425/02.02.02/2025

Päätös:

Kunnanvaltuusto päätti kunnanhallituksen esityksen mukaisesti

Liitteet

Liite 8 Tarkastuslautakunta raportti 31072025
Liite 9 Lisämäärärahalaskelma TL220925 pdf

Kunnanhallitus	§ 104	23.04.2025
Kunnanhallitus	§ 115	26.05.2025
Kunnanvaltuusto	§ 28	05.06.2025
Kunnanvaltuusto	§ 37	10.11.2025

Virheellinen menettely kunnanhallituksen 31.3.2025 kokoukseen osallistumisessa

Kunnanhallitus 23.04.2025 § 104

Valmistelija: Hallintosihteeri Marika Iikkanen

Kunnanhallituksen kokouksen 31.3.2025 jälkeen kunnanhallituksen jäsenen Ville Nymanin varajäsen Antti Huttunen on 16.4.2025 julkaistussa Joutsan Seutu-lehden mielipidekirjoituksessaan julkisesti ilmoittanut, että hän osallistunut em. kokoukseen omasta aloitteestaan eikä hallituksen jäsen Ville Nyman ole kutsunut häntä varajäsenä osallistumaan kokoukseen puolestaan. Lisäksi Huttunen on itse ilmoittanut tarjonneensa rahakorvausta jotta Nyman ei osallistuisi kokoukseen, josta Nyman on kuitenkin kieltäytynyt.

Kokouksessa 31.3.2025 kunnanhallituksen puheenjohtaja Hilka Weijon kysyessä Huttuselta syytä varsinaisen jäsenen poissaoloon Huttunen vastasi vain tämän olevan menossa kotiin. Luottamustoimen hoitaminen ja päätöksentekoon osallistuminen on luottamushenkilön virkavelvollisuus. Ainoastaan este tai esteellisyys oikeuttaa henkilön jättämään luottamustoimen hoitamatta, jolloin luottamustointa hoitaa varajäsen.

Kuntalain (29.12.2016/1484) 90§ mukaan varajäsenen kutsumisesta määrätään kunnan hallintosäännössä. Luhangan kunnan hallintosäännön 140§:ssä määrätään varajäsenen kutsumisesta ja sen mukaan toimielimen jäsenen on kutsuttava varajäsen sijaansa mikäli hän ei pääse kokoukseen. Tarvittaessa myös toimielimen puheenjohtaja, esittelijä tai sihteeri voi toimittaa kutsun varajäsenelle.

Kuntalain 85 § sisältää määräykset virheellisestä menettelystä luottamustoimessa. *“Luottamushenkilö hoitaa tointaan virkavastuulla, ja häneen sovelletaan rikoslain (39/1889) virkarikoksia koskevia säännöksiä. Jos on syytä epäillä, että luottamushenkilö on toimessaan syylistynyt virkarikokseen tai muuten menetellyt siinä velvollisuuksiensa vastaisesti, kunnanhallituksen on vaadittava asianomaiselta selitys sekä tarvittaessa ilmoitettava asiasta valtuustolle. Asiasta on viipymättä tehtävä rikosilmoitus, jos kysymyksessä on ilmeinen virkarikos.”*

Kunnanhallituksen kokous 31.3.2025 ei edellä esitetyn perusteella ole ollut laillinen.

Esittelijä: Kunnanjohtaja Tuomo Kärnä

Päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää vaatia asiasta selvityksen Antti Huttuselta ja Ville Nymanilta.

Kunnanhallitus	§ 104	23.04.2025
Kunnanhallitus	§ 115	26.05.2025
Kunnanvaltuusto	§ 28	05.06.2025
Kunnanvaltuusto	§ 37	10.11.2025

Kokouksen kulku: Jäsen Ville Nyman ilmoitti esteellisyydestä asian käsittelyssä (asianosaisjäävi) ja poistui asian käsittelyn ajaksi.

Päätös: Kunnanhallitus päätti hyväksyä päätösehdotuksen ja pyytää asianomaisia toimittamaan selvitykset asiasta 16.5.2025 mennessä kunnanhallitukselle.

Kunnanhallitus 26.05.2025 § 115

Valmistelija: Hallintosihteeri Marika Iikkanen

Asianosaisilta Antti Huttuselta ja Ville Nymanilta on pyydetty Kuntalain 85§ mukainen selitys, josta vastaukset on saatu kirjallisesti 16.5.2025.

Kuntalaki (29.12.2016/1484) 85§

Virheellinen menettely luottamustoimessa:

” Luottamushenkilö hoitaa tointa virkavastuulla, ja häneen sovelletaan rikoslain (39/1889) virkarikoksia koskevia säännöksiä. Jos on syytä epäillä, että luottamushenkilö on toimessaan syyllistynyt virkarikokseen tai muuten menetellyt siinä velvollisuuksiensa vastaisesti, kunnanhallituksen on vaadittava asianomaiselta selitys sekä tarvittaessa ilmoitettava asiasta valtuustolle. Asiasta on viipymättä tehtävä rikosilmoitus, jos kysymyksessä on ilmeinen virkarikos.

Valtuusto voi tutkimuksen tai oikeudenkäynnin ajaksi pidättää luottamushenkilön toimestaan, jollei hän ole itse ilmoittanut vetäytyvänsä luottamustoimesta. Ennen valtuuston kokousta voi pidättämisestä väliaikaisesti päättää valtuuston puheenjohtaja. Pidättämisspätös voidaan panna täytäntöön heti.

Valtuuston on luottamushenkilön toimessaan tekemäksi epäiltyä virkarikosta koskevan esitutinnan tai oikeudenkäynnin ajaksi pidätettävä luottamushenkilö toimestaan, jos se on kunnan päätöksenteon uskottavuuden ja luotettavuuden turvaamiseksi välttämätöntä ottaen huomioon epäillyn rikoksen vakavuus, mahdollinen toistuvuus ja muut seikat. Pidättämisspätös voidaan panna täytäntöön heti.

Kunnan viranomaisen valmistellessa 3 tai 4 momentin mukaista päätöstä sillä on oikeus saada esitutkintalain (805/2011) 3 luvun 6 §:ssä tarkoitettu ilmoitus esitutinnan aloittamisesta luottamushenkilön tekemäksi epäilystä virkarikoksesta.”

Esittelijä: Kunnanjohtaja Tuomo Kärnä

Päätösehdotus: Ville Nymanin ja Antti Huttusen selvitykset tuodaan kunnanhallitukselle tiedoksi ja viedään edelleen kunnanvaltuustolle tiedoksi

Kunnanhallitus	§ 104	23.04.2025
Kunnanhallitus	§ 115	26.05.2025
Kunnanvaltuusto	§ 28	05.06.2025
Kunnanvaltuusto	§ 37	10.11.2025

Kokouksen kulku: Ville Nyman ilmoitti esteellisyydestään ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ajaksi (asianosaisjäävi).

Kunnanhallitus keskusteli asiasta. Aki Virtaniemi teki vastaehdotuksen, jota kannatettiin yksimielisesti.

Vastaehdotus: Kunnanhallitus päättää, että

- 1) asiasta on tehtävä viipymättä rikosilmoitus
- 2) valtuuttaa kunnanhallituksen puheenjohtajan tekemään rikosilmoituksen
- 3) asia annetaan kiireisenä tiedoksi valtuustolle

Päätös: Kunnanhallitus päätti hyväksyä vastaehdotuksen.

Kunnanvaltuusto 05.06.2025 § 28

Kokouksen kulku:

Juhani Räsänen esitti, että kunnanhallituksen esityksen lisäksi valtuusto päättää siirtää asian käsittelyn ensimmäiseen mahdolliseen valtuuston kokoukseen sen jälkeen, kun ilmoitus esitutinnan aloittamisesta tai keskeyttämisestä on saatu ja että siihen asti kunnanvaltuutettu Antti Huttunen voi jatkaa luottamustehtäviensä hoitamista normaalisti. Aki Virtaniemi ja Jarno Ankerman kannattivat esitystä.

Kimmo Laine esitti, että kunta vetää rikosilmoituksen pois. Annika Ahvenmäki kannatti esitystä.

Aki Virtaniemi esitti, että asia palautettaisiin hallitukselle takaisin valmisteltavaksi. Juhani Räsänen kannatti esitystä

Puheenjohtaja päätti, että kokouksessa pidetään tauko. Kokousta jatketaan 15 min kuluttua.

Kokous jatkui. Antti Huttunen ilmoitti esteellisyydestään ja poistui kokouspaikalta. Koska oli tullut esitys asian palauttamiseksi valmisteluun tulisi se asia ratkaista ennen kuin muita esityksiä käsiteltäisiin.

Palauttamiseen liittyen Kimmo Laine esitti, että asian käsittelyä jatkettaisiin. Hannu Inkeroinen kannatti esitystä.

Asiasta tulisi äänestää

Äänestykset Virtaniemen esitys asian palauttamiseksi takaisin valmisteluun JAA
Laineen esitys, että asian käsittelyä jatkettaisiin kokouksessa EI

JAA 6
EI 9

Kunnanhallitus	§ 104	23.04.2025
Kunnanhallitus	§ 115	26.05.2025
Kunnanvaltuusto	§ 28	05.06.2025
Kunnanvaltuusto	§ 37	10.11.2025

Äänestysluettelo liitteenä (äänestys 1), asian käsittelyä jatketaan kokouksessa.

Kokouksessa on annettu kaksi muutakin kannatettua esitystä: Räsänen ja Laine, joten niistä äänestetään myös.

Räsänen esitys JAA
Laineen esitys EI

JAA 4
EI 11

Äänestysluettelo liitteenä (äänestys 2), asiasta päätettiin Kimmo Laineen esityksen mukaisesti (Kunta vetää rikosilmoituksen pois)

Juhani Räsänen jätti asiasta eriävän mielipiteen (liitteenä)
Aki Virtaniemi jätti asiasta eriävän mielipiteen (liitteenä)
Jarno Ankerman jätti asiasta eriävän mielipiteen (pöytäkirjamerkintä)

Päätös: Kunnanvaltuusto päätti, että vetää rikosilmoituksen pois

Kunnanvaltuusto 10.11.2025 § 37
238/00.01.03/2025

Kunnanhallitus on 23.06.2025 § 145 Kunnanvaltuuston päätösten täytäntöönpano ja päätökset 5.6.2025 - asiassa päättänyt, etteivät kunnanvaltuuston kokouksessa 5.6.2025 ja jatkokokouksessaan 10.6. tehdyt päätökset ole syntyneet virheellisessä järjestyksessä, valtuusto ei ole ylittänyt toimivaltaansa eivätkä päätökset muutoinkaan ole lainvastaisia ja päättää, että ne *pannaan täytäntöön lainvoimaisuuden tullen, pois lukien §28 Virheellinen menettely kunnanhallituksen 31.3.2025 kokoukseen osallistumisessa.*

Kunnanhallituksen päätöksen mukaan em. §28 päätös oli lainvastainen, koska Antti Huttunen osallistui asian käsittelyyn kunnanvaltuuston kokouksessa §28:n aikana (HL §27-§29). Kunnanvaltuusto ei ole toimivaltainen asiassa (KL §91). Kunnanvaltuuston päätös estää kunnanhallitusta hoitamasta valvontatehtäväänsä (KL §39). Rikosilmoituksen lainvastainen peruuttaminen täyttää virka-aseman väärinkäytön tunnusmerkistön ja voi johtaa virkarikossyytteisiin päätöksentekoon osallistuneita luottamushenkilöitä vastaan (KKO 2023:17).

Kuntalain 96 § mukaan jos kunnanhallitus katsoo, että valtuuston päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä taikka että valtuusto on ylittänyt toimivaltansa tai että päätös on muuten lainvastainen, kunnanhallituksen on jätettävä päätös täytäntöön panematta ja asia on viipymättä saatettava valtuuston uudelleen käsiteltäväksi.

Kokouksen kulku:

Kunnanhallitus	§ 104	23.04.2025
Kunnanhallitus	§ 115	26.05.2025
Kunnanvaltuusto	§ 28	05.06.2025
Kunnanvaltuusto	§ 37	10.11.2025

Antti Huttunen ilmoitti esteellisyydestään (asianosainen) ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ajaksi klo 15.38
Varavaltuutettu Inga Rinteelä kutsuttiin osallistumaan kokoukseen.

Puheenjohtaja Sakari Valvanne selventi tilannetta:
Kuntalain (29.12.2016/1484) 85§:n Virheellinen menettely luottamustoimessa mukaan valtuuston on luottamushenkilön toimestaan tekemäksi epäiltyä virkarikosta koskevan esitutinnan tai oikeudenkäynnin ajaksi pidätettävä luottamushenkilö toimestaan, jos se on kunnan päätöksenteon uskottavuuden ja luotettavuuden turvaamiseksi välttämätöntä ottaen huomioon epäillyn rikoksen vakavuus, mahdollinen toistuvuus ja muut seikat. Pidättämis päätös voidaan panna täytäntöön heti.

Edellä mainitun perusteella puheenjohtaja esitti, että Antti Huttunen pidätetään heti luottamustehtävistään esitutinnan ja mahdollisen oikeudenkäynnin ajaksi. Mikäli syytetä ei nosteta Huttunen voi palata luottamustehtäviinsä.

Marjo Merivirta kannatti ehdotusta.

Päätös: Kunnanvaltuusto päätti puheenjohtaja Sakari Valvanteen ehdotuksen mukaisesti

Päätöksen jälkeen Antti Huttunen ilmoitti, että poistuu kokouksesta klo 15.41. Varavaltuutettu Inga Rinteelä jäi kokousedustajaksi loppukokouksen ajaksi.

Liitteet

- Liite 10 Selvitys Huttunen
- Liite 11 Selvitys Nyman
- Liite 12 Eriävä mielipide Räsänen KV 100625 §28
- Liite 13 Eriävä mielipide Virtaniemi KV 10062025 §28

Tuloveroprosentti vuodelle 2026

Kunnanhallitus 03.11.2025 § 228

Valmistelija: Kunnanjohtaja Tuomo Kärnä

Kuntalain 111 §:n mukaan valtuuston on päätettävä kunnan tuloveroprosentista, kiinteistöveroprosenteista sekä muiden verojen perusteista.

Verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 91a §:n mukaan kunnan tulee ilmoittaa tuloveroprosentin suuruus Verohallinnolle viimeistään verovuotta edeltävän vuoden marraskuun 17. päivänä. Vuonna 2025 tuloveroprosentti vuodelle 2026 ilmoitetaan kymmenysosaprosenttiyksikön tarkkuudella.

Luhangan kunnan tuloveroprosentti on ollut vuosina

2000-2002	18,50 %
2003-2015	19,00 %
2016-2022	18,50 %
2023	5,86 %
2024	6,4 %
2025	6,4 %

Kunnallisveroennuste pohjautuu 22.9.2025 julkaistuun kuntatalousohjelmaan sekä syyskuussa päivitettyyn Kuntaliiton veroennustekehikkoon.

Kuntaliiton 24.9.2025 päivitetyn veroennustekehikon mukaan vuoden 2026 tuloverokertymäksi prosentilla 5,9 on arvioitu 850.000 euroa.

Tuloveroprosentin lasku on mahdollista hyvän kassatilanteen takia. Luhankalaisia työssäkävijöitä ei tule verottaa yhtään sen enempää kuin on tarvetta ja esittelijän näkemyksen mukaisesti prosentilla 5,9 kunta pysyy verokilpailussa hyvässä asemassa myös muuhun Suomeen nähden.

Lähitulevaisuus huomioon ottaen kunnan tulee pitää kiinni hyvistä veronmaksajistaan ja päätöstä tehdessä on hyvä huomioida myös se seikka että veroja maksava asukaskanta voi myös poistua kannasta.

Lähimenneisyys huomioon ottaen on syytä myös huomioida se seikka, että veronkorottaminen ei tuo aina sitä hyötyä mitä korotuksen on laskettu tuovan.

Esittelijä: Kunnanjohtaja Tuomo Kärnä

Päätösehdotus:

Kunnanhallitus	§ 228	03.11.2025
Kunnanvaltuusto	§ 38	10.11.2025

Kunnanhallitus päättää esittää kunnanvaltuustolle, että se vahvistaa tuloveroprosentiksi vuodelle 2026 5,9 %

Kokouksen kulku:

Kokouksessa Susanna Nurmi teki vastaehdotuksen, että tuloveroprosentti pidetään ennallaan.

Vastaehdotus:

Kunnanhallitus päättää esittää kunnanvaltuustolle, että se vahvistaa tuloveroprosentiksi vuodelle 2026 6,4 %.

Jarno Ankerman kannatti vastaehdotusta.

Asiasta suoritettiin äänestys:

Äänestystapa: nimenhuuto

Kunnanjohtajan pohjaehdotus: JAA

Susanna Nurmen vastaehdotus: EI

JAA: Marja-Leena Nurminen, Annika Ahvenmäki, Tapio Rämö, Sakari Halmemies, Marjo Merivirta

EI: Susanna Nurmi, Jarno Ankerman

Kunnanjohtajan pohjaehdotus voitti äänin 5-2.

Päätös:

Puheenjohtaja totesi, että kunnanhallituksen päätökseksi tuli kunnanjohtajan pohjaehdotus.

Kunnanvaltuusto 10.11.2025 § 38
461/02.03.01/2025

Kokouksen kulku:

Susanna Nurmi ehdotti, että tuloveroprosentiksi vahvistettaisiin 6,4
Aki Virtaniemi kannatti esitystä

Äänestys:

Asiasta suoritettiin äänestys

Äänestystapa nimenhuuto

Kunnanhallituksen pohjaehdotus Jaa

Susanna Nurmen vastaesitys Ei

Kunnanhallituksen pohjaesitys voitti äänin 9-6

Äänestysluettelo liitteenä

Päätös:

Kunnanvaltuusto päätti kunnanhallituksen ehdotuksen mukaisesti

Luhangan kunta

Pöytäkirja

3/2025

22

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 228
§ 38

03.11.2025
10.11.2025

Liitteet

Liite 14 Valtuusto osallistumis- ja äänestyslomake 2025-2029

Kiinteistöveroprosentit vuodelle 2026

Kunnanhallitus 03.11.2025 § 229

Valmistelija: kunnanjohtaja Tuomo Kärnä

Kuntien kiinteistöveroprosentit vuodelle 2026 on ilmoitettava verohallinnolle viimeistään 17.11.2025. Ilmoituksille ei myönnetä lisäaikaa.

Kiinteistöverotus:

Kiinteistövero on vuosittain maksettava, kiinteistön omistukseen perustuva vero.

Kiinteistövero on vuonna 1993 käyttöön otettu vero, joka korvasi asuntotulon verotuksen, kiinteistöjen harkintaverotuksen, katumaksun ja manttaalimaksun. Kiinteistöveron veronsaajia ovat kunnat.

Kiinteistövero koskee sekä maata että rakennuksia. Maa- ja metsätalousmaa sekä vesialueet eivät kuulu kiinteistöveron piiriin, maatilojen rakennukset sen sijaan kuuluvat. Kiinteistövero on tuloverotuksessa vähennyskelpoinen siltä osin kuin kiinteistöä on käytetty tulonhankkimisessa.

Kiinteistöverotuksessa kiinteistön omistaja on verovelvollinen. Kunnat eivät maksa kiinteistöveroa omalla alueellaan sijaitsevista kiinteistöistä.

Veron määrä:

Kiinteistövero on kiinteistöveroprosentin mukainen osuus kiinteistön verotusarvosta. Kiinteistön verotusarvo määrätään varallisuuden arvostamisesta verotuksessa annetussa laissa edellisenä vuonna sovellettujen laskentaperusteiden mukaan.

Kiinteistöveroprosentit:

Kiinteistöverolain (654/1992) 11 §:n (1266/2001) mukaan kunnanvaltuusto päättää kunnassa sovellettavat kiinteistöveroprosentit laissa säädettyjen vaihteluvälien rajoissa vuosittain etukäteen samalla, kun se vahvistaa varainhoitovuoden tuloveroprosentin. Kunnan tulee ilmoittaa kiinteistöveroprosentit Verohallinnolle viimeistään verovuotta edeltävän vuoden marraskuun 18. päivänä.

Kiinteistöverolaki (1992/654) asettaa seuraavat ehdot veron määrittämisessä:

Vakituiseen asumiseen käytettävien rakennusten verotusprosentiksi määrätään vähintään 0,41 ja enintään 1,00.

Muuhun asumiseen kuin vakituiseen asumiseen käytettävien rakennusten veroprosentiksi määrätään vähintään 0,93 ja enintään 2,00.

Yleiseksi kiinteistöveroprosentiksi määrätään vähintään 0,93 ja enintään 2,00. Poikkeuksena valtuusto voi määrätä yleishyödyllisen yhteisön omistaman rakennuksen ja sen maapohjan kiinteistöveroprosentin edellä säädettyä alhaisemmaksi, jos kiinteistöllä sijaitseva rakennus on pääasiallisesti yleisessä tai yleishyödyllisessä käytössä. Yleishyödyllisen yhteisön kiinteistöveroprosentin alaraja on 0,00.

Lausuntokierroksella olleen hallituksen esitysluonnoksen mukaan yleisen kiinteistöveroprosentin sijaan jatkossa määrättäisiin erilliset yleiset kiinteistöveroprosentit maapohjille ja rakennuksille. Maapohjan yleisen kiinteistöveroprosentin alarajaksi tulisi 1,30. Rakennusten yleisen kiinteistöveroprosentin alarajana säilyisi 0,93. Hallituksen esitys annetaan eduskunnalle viikolla 41.

Valtuusto voi määrätä rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentin, joka on vähintään 2,00 ja enintään 6,00. Korkeampi kiinteistöveroprosentti ei koske loma-asutusta varten kaavoitettuja rakennuspaikkoja.

Kiinteistöveroprosenttien vaihteluvälit ja niiden muutokset	Vaihteluväli	Luhanka 2026
Yleinen maa-alueet	1,30 - 2,00	1,30
Yleinen rakennukset	0,93 - 2,00	1,30
Vakituiset asunnot	0,41 - 1,00	0,50
Muut asuinrakennukset	0,93 - 2,00	1,30
Yleishyödyllisten yhteisöjen kiinteistöt	0,00 – 2,00	0,00
Rakentamattoman rakennuspaikka	2,00 - 6,00	6,00
Voimalaitokset	0,93 - 3,10	3,10

Vuodelle 2024 toteutettiin kiinteistöveroon uudistus, jossa maapohjien veroprosentti eriytettiin yleisestä verokannasta. Samalla vaihteluvälin alarajaa nostettiin 0,93 prosentista 1,3 prosenttiin. Lisäksi kiinteistöverotukseen on suunniteltu jo pitkään perusteellisempaa uudistusta, jossa päivitetään maapohjien ja rakennusten arvostamisperusteet. Uudistuksen tavoitteena on yksinkertaistaa arvostamisperusteita, lisätä läpinäkyvyyttä sekä päivittää verotusarvot vastamaan paremmin kiinteistöjen todellisia käypiä arvoja, jolloin kiinteistöverotus kohtelisi kiinteistönomistajia tasapuolisemmin.

Uudistus on tarkoitus tehdä verokertymän kannalta neutraalisti ja pääosin nousevat verotusarvot kompensoitaisiin pienemmillä veroprosenteilla. Uudistuksen mukaisista arvostamisperusteista julkaistiin luonnokset jo vuonna 2022, mutta käyttöönottoa lykättiin silloin seuraavalle hallituskaudelle. Nykyisen hallituksen oli tarkoitus antaa esitys uudistuksen käyttöönotosta jo vuonna 2024, mutta nyt viimeisin arvioitu aikataulu on/oli lokakuun lopussa (lakimuutoksen esittely viikolla 44/2025...)

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 229
§ 39

03.11.2025
10.11.2025

Verotuksen toimittaa verohallituksen määräämä verotoimisto. Kunnille tilitetään kiinteistöveron maksuunpanosuhteiden mukainen osuus koko maassa kertyneestä kiinteistöverosta. Kiinteistöverojen tuottoarvio vuodelle 2026 on esityksen mukaan yhteensä 672.000 €.

Esittelijä:

Kunnanjohtaja Tuomo Kärnä

Päätösehdotus:

Kunnanhallitus päättää esittää kunnanvaltuustolle, että se vahvistaa vuodelle 2026 seuraavat kiinteistöveroprosentit:

- yleinen kiinteistöveroprosentti maa-alueet 1,30
- yleinen kiinteistöveroprosentti rakennukset 1,30
- vakituisen asuinrakennuksen kiinteistöveroprosentti 0,50
- muun asuinrakennuksen kiinteistöveroprosentti 1,30
- yleishyödyllisen yhteisön kiinteistöveroprosentti 0,00
- rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveroprosentti 6,00
- voimalaitoksen kiinteistöveroprosentti 3,10

Päätös:

Kunnanhallitus päätti hyväksyä päätösehdotuksen.

Kunnanvaltuusto 10.11.2025 § 39
461/02.03.01/2025

Päätös:

Kunnanvaltuusto päätti kunnanhallituksen esityksen mukaisesti

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 231
§ 40

03.11.2025
10.11.2025

Keski-Suomen kuntien, Keski-Suomen liiton ja Keski-Suomen hyvinvointialueen strateginen yhteistyösopimus 1.1.2026 alkaen

Kunnanhallitus 03.11.2025 § 231

Valmistelija: Hallintosihteeri Marika Iikkanen

Yleistä

Keski-Suomen kunnilla, Keski-Suomen liitolla ja Keski-Suomen hyvinvointialueella on 31.12.2025 saakka voimassaoleva puitesopimus yhteistyörakenteiden ja toimintatapojen periaatteiksi. Sopimus on hyväksytty osapuolten valtuustoissa syksyn 2022 aikana. Keski-Suomen hyvinvointialueen aluevaltuustossa sopimus hyväksyttiin 4.10.2022 (89 §).

Sopimus valmisteltiin ja hyväksyttiin ennen hyvinvointialueen toiminnan käynnistymistä. Puitesopimuksella sovittiin tuolloin yhteistyön tekemisen periaatteista, keskisuomalaisesta toimintamallista ja yhteistyölle asetetuista tavoitteista sekä strategisen ja operatiivisen tason yhteistyön rakenteista.

Uuden sopimuksen valmistelu käynnistyi keväällä 2025 milloin kuntien kanssa sovittiin uutta sopimusta valmistelewan työryhmän perustamisesta.

Työryhmän jäsenet ovat:

Matti Mäkinen, kunnanjohtaja, Hankasalmen kunta
Jarkko Määttä, kunnanjohtaja, Muuramen kunta
Pirjo Peräaho, aluekehitysjohtaja, Keski-Suomen liitto
Lasse Leppä, konsernipalveluiden toimialajohtaja, Keski-Suomen hyvinvointialue
Anna-Liisa Heiskala, yhteiskuntasuhteiden päällikkö, Keski-Suomen hyvinvointialue

Strategien yhteistyösopimus 1.1.2026 alkaen

Uuden sopimuksen valmistelussa hyödynnettiin STM:n rahoittaman Kuntaliiton ja Hyvil Oy:n yhdyspintaprojektissa tuotettuja tukimateriaaleja sekä muilla alueilla tehtyjä vastaavia sopimuksia. Sisällön valmistelussa huomioitiin myös nykyisestä sopimuksesta eri yhteyksissä saatu palaute. Keskeinen tavoite oli sanoittaa yhteisiä tavoitteita nykyistä sopimusta tarkemmin.

Valmistelun aikana sopimusluonnoksesta on käyty keskustelua ja siihen sopimukseen sanoitettuja tavoitteita käsitelty mm. kuntajohtajakokouksessa, työllisyysalueiden TYM-johtoryhmissä, ELY keskuksen maahanmuuton ja kotoutumisen koordinaatioryhmässä, KS-Turvassa, hyvinvointialueen johtoryhmässä, HYTE-ohjausryhmässä sekä hyvinvointikoordinaattoreiden verkostossa.

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 231
§ 40

03.11.2025
10.11.2025

Strategisella yhteistyösopimuksella sovitaan yhteistyön tavoitteista, periaatteista ja yhteistyön rakenteista yleisellä tasolla. Sopimusta täydennetään yhteistyössä kuntien kanssa erikseen valmisteltavalla yhdyspintasuunnitelmalla mihin tunnistetaan sopimusosapuolten toimenpiteet ja yhteistyö tavoitteiden edistämiseksi sekä miten tavoitteita seurataan. Suunnitelman hyväksyy osapuolten hallitukset keväällä 2026.

Sopimusta seurataan säännöllisesti ja tulosten perusteella yhteistyötä kehitetään ja parannetaan sekä tarvittaessa tehdään muutoksia yhteistyösopimukseen tai sitä täydentävään yhdyspintasuunnitelmaan. Sopimuksen seurannan näkökulmasta keskeisimmät yhteisen johtamisen foorumit on kuvattu sopimuksessa. Yhteistyötä ja sopimuksen tavoitteita edistetään myös muissa kuin sopimuksessa mainituissa foorumeissa. Tällainen foorumi on mm. maakuntahallituksen ja aluehallituksen välinen yhteistyöpalaveri.

Sopimukseen tunnistettiin neljä tavoitekokonaisuutta mihin jokaiseen on sanoitettu kolme tavoitetta

Tavoitekokonaisuudet ovat:

1. Osallisuus ja yhteisöllisyys
2. Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen sekä palvelujen järjestäminen
3. Yhteinen edunvalvonta ja elinvoima
4. Arjen turvallisuus ja varautuminen

Esittelijä: Kunnanjohtaja Tuomo Kärnä

Päätösehdotus: Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy liitteenä olevan strategisen yhteistyösopimuksen.

Päätös: Kunnanhallitus päätti hyväksyä päätösehdotuksen.

Kunnanvaltuusto 10.11.2025 § 40
57/00.04.01/2025

Päätös: Kunnanvaltuusto päätti asiassa kunnanhallituksen ehdotuksen mukaisesti

Liitteet

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 231
§ 40

03.11.2025
10.11.2025

Liite 15 Keski-Suomen kuntien, Keski-Suomen liiton ja Keski-Suomen
hyvinvointialueen strateginen yhteistyösopimus 1.1.2026
alkaen

Ilmoitusasiat

Kunnanvaltuusto 10.11.2025 § 41

Ei ilmoitusasioita

Luhangan kunta

Pöytäkirja

3/2025

30

Kunnanvaltuusto

§ 42

10.11.2025

Muut asiat

Kunnanvaltuusto 10.11.2025 § 42

Ei muita asioita

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 31, § 32, § 33, § 34, § 35, § 41, § 42

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 36**OIKAISUVAATIMUSOHJEET**

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*), sekä
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimus on toimitettava Luhangan kunnan kirjaamoon määrääjän viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa *asianosaisen* katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Oikaisuvaatimus tehdään päätöksen tehneelle viranomaiselle ja toimitetaan Luhangan kunnan kirjaamoon.

Kirjaamon yhteystiedot:

Luhangan kunta
Hakulintie 2, 19950 LUHANKA
Sähköpostiosoite: luhanka@luhanka.fi
Puhelinnumero: 040 347 9201

Kirjaamon palveluaika on maanantaista perjantaihin klo 9 - 15.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.

Jos oikaisuvaatimuspäätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Luhangan kunnan kirjaamosta

Sähköpostiosoite: luhanka@luhanka.fi tai

Puhelinnumero: 040 347 9201

Muutoksenhakuohje koskee pykäliä: § 37, § 38, § 39, § 40**VALITUSOSOITUS**

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*), sekä
- kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa *asianosaisen* katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä,
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle.

Hämeenlinnan hallinto-oikeus
Käyntiosoite: Arvi Kariston katu 5, 13100 Hämeenlinna
Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna
Sähköpostiosoite: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Faksinumero: 029 56 42269
Puhelinnumero: 029 56 42200

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten
asiointipalvelussa osoitteessa
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää
vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta (*valituksen kohteena oleva päätös*);
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen
vaaditaan tehtäväksi (*vaatimukset*);
- 3) vaatimusten perustelut;
- 4) mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös
ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos
puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän
yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen
vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu
osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää
(*prosessiosoite*). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden
prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista
osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

- 1) valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- 2) selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu
selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- 3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole
jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) ja tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä
säädettyjen maksujen tarkistamisesta annetun oikeusministeriön
asetuksen (1122/2021) nojalla muutoksenhakijalta peritään asian
käsittelystä hallinto-oikeudessa 270 euron oikeudenkäyntimaksu.
[Tuomioistuinmaksulaissa](#) on erikseen säädetty eräistä tapauksista,
joissa maksua ei peritä.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Luhangan kunnan kirjaamosta.

Hakulintie 2, 19950 LUHANKA
Sähköpostiosoite: luhanka@luhanka.fi
Puhelinnumero: 040 347 9201

Kirjaamon palveluaika on maanantaista perjantaihin klo 9 - 15.